

Kajaanin yliopistokeskus VUOSIKERTOMUS 2007

OULUN YLIOPISTO
UNIVERSITY of OULU
1958 ■■■ 2008

SISÄLTÖ

Johtajan katsaus	3
Yleistä yliopistokeskuksen toiminnasta	4
Tapahtumia	5
Tutkimus	7
Koulutus	8
Yksikkökatsaukset	10
Opettajankoulutusyksikkö	10
Biotekniikan laboratorio	11
Mittalaitelaboratorio	12
Aikuiskoulutus	13
Tietojenkäsittelytieteiden Kajaanin yksikkö	13
Liikuntateknologian koulutus	14
Lönnrot-instituutti	14
Kirjasto	15
Korkeakouluasiamies	15
Resurssit	16
Henkilöstö	16
Talous	18
Tilat	20
Kansainvälinen toiminta	21
Julkaisut	23
Johtokunta ja organisaatio	24
Yhteystietoja	26
Toimitustiedot	27

Yksityiskohta Heikki Savolaiselle 90-vuotispäivänä 28.9.2007 pystytetystä muistomerkistä Rantapuistossa. Tekijä Kajaanin seminaarin entinen opiskelija Matti Koskela. Heikki Savolainen toimi Kajaanin seminaarin lääkärinä 1946–1972.

JOHTAJAN KATSAUS

Korkeakoulujen uudistusprosessi on edennyt konkreettisesti uuden lainsäädännön yksityiskohtaiseen valmisteluun. Opetusministeriön ja Valtioneuvoston kaavailut uudesta korkeakoulujärjestelmästä ovat saaneet selkeän suunnan vuoden 2007 aikana. Paine kasvoi edelleen Kajaanin ammattikorkeakoulun ja Oulun yliopiston yhteistyön tiivistämiseksi. Tehtävää varten yksiköiden rehtorit asettivat ohjaustyöryhmän ja selvitysmieheksi kutsuttiin professori Jorma Rantanen. Työ on jatkunut koko loppuvuoden. Väli raportin tulokset näyttävät vihreää valoa konsortion tyyppiselle ratkaisulle. Professori Jorma Rantanen saa työnsä päätökseen alkuvuodesta 2008.

Oulun yliopiston tieteellistä työtä arvioivat loppuvuodesta eri tiedealojen huipputasoiset kansainväliset arviointiryhmät, joita oli kaikkiaan kymmenen. Kaikki arvioidut yliopistokeskuksen yksiköt menestyivät arvioinnissa kohtuullisen hyvin. Mittalaitelaboratorion tutkimustoiminta sai arvosanan neljä. Tämä arvosana vahvistaa Mittalaitelaboratorion statussa huippuyksikkönä kansainvälisesti. Yliopistokeskusten tiivis yhteistyö on vahvistanut niiden toimintaa aluetutkimuksen sekä erilaisten alueohjelmien hyödyntämisessä.

Yliopistokeskuksen rahoitus on ollut kunnossa koko vuoden. Ongelmana on edelleen ulkopuolisen rahoituksen suuri osuus. Biotekniikan laboratorion ja Mittalaitelaboratorion osalta se ylittää reilusti 90 prosentin rajan. Euroopan unionin aluekehitysrahastojen volyymin pienetessä vuoteen 2013 syntyy nykyiselle organisaatiolle helposti rahoitusvaikeuksia. Henkilöstön vakinaistamisella on kiire. Tukien viivästyminen aiheutti jo nyt vaikeuksia, joista selvittiin. Kainuun innovaatiojärjestelmän tukemiseen tarvittavalla rahoituksella on kiire. Erityisesti Kainuun maakunta -kuntayhtymän hallinnon pitäisi ryhtyä toimenpiteisiin rahoituksen turvaamiseksi ja korkeatasoisen yliopistopalvelun säilyttämi-

seksi Kainuun ja Ylä-Savon alueella.

Opettajankoulutusyksikössä profiloitumista on jatkettu liikuntakasvatuksen ja erityispedagogiikan suuntaan. Biotekniikan laboratoriossa käynnistettiin uusia hankkeita sekä elintarviketeollisuuden että kaivosteollisuuden suuntaan. Tiivis yhteistyö jatkui Kuopion yliopiston kanssa maisteriohjelman aikaansaamiseksi. Uuden osaamiskeskusohjelman alkaessa Mittalaitelaboratorio on vahvasti mukana metsäteollisuuden osaamisklusterissa. Molempien laboratorioden kansainvälinen yhteistyö on lisääntynyt. Myös Opettajankoulutusyksikkö on vahvistanut suhteitaan Venäjälle. Tohtorikoulutusohjelmia vahvistettiin ja yksiköt osallistuivat aktiivisesti koulu-

tustoimintaan. Uusia avauksia on syntynyt myös yhteiskunnallisen palvelutehtävän suuntaan ja TOL:in Kajaanin yksikkö sekä Liikuntateknologian yksikkö ovat luoneet uusia yhteyksiä yritysmaailmaan. Snowpoliksen rooli on vahvistanut Sotkamossa toimivien yksiköiden toimintavalmiuksia.

Kajaanin yliopistokeskuksen aikuis-koulutuksessa aloitettiin Taiteen ja kulttuurin Senioriakatemia -koulutus-toiminta, joka tarjoaa yliopistollista täydennyskoulutusta yli 50-vuotiaille taiteen ja kulttuurin alalta. Koulutus toteutetaan lähi- ja etäopetuksena, myös virtuaalisella verkko-opetuksella on merkittävä rooli.

Juhani Suortti

YLEISTÄ YLIOPISTOKESKUKSEN TOIMINNASTA

Oulun yliopiston hallinnoiman lähes tuhannen opiskelijan ja 270 työntekijän Kajaanin yliopistokeskuksen erityisosaamisalueina ovat kasvustieteen, biotekniikan, liikuntateknologian, mittaustekniikan, tietojenkäsittelytieteiden sekä humanistis-yhteiskunnallinen koulutus ja tutkimus.

Huippututkimuksen uutena strategiana Kajaanin yliopistokeskuksessa on yrityscenttää lähellä olevien maisteri- ja tohtorikoulujen operointi suoraan yrityksiin. Professuurit erityispedagogiikkaan, liikuntakasvatukseen ja liikuntateknologiaan vahvistavat tutkimuksen ja opetuksen laatua ja tulevat edistämään huippututkimuksen uusiutumiskykyä ja kansainvälistymistä.

Aikuiskoulutuksessa korostuivat opetuksen ja kasvatuksen täydennyskoulutukset, tasa-arvokysymykset, työelämän ja työyhteisöjen kehittäminen, avoin yliopisto-opetus sekä yhteistyö konsortioyliopistojen, Kajaanin ammattikorkeakoulun ja Kainuun

kesäyliopiston kanssa.

Kajaanin opettajankoulutusyksikkö säilytti asemansa suosittuna opiskelupaikkana. Yksikköön haki lähes tuhat henkilöä. Erityispedagogiikan oppiainekoulutusta vahvistettiin järjestämällä yksikön opetus- ja tutkimusvirkoja. Yrittäjyyskasvatuksen toimintaa päätettiin vahvistaa. Tietojenkäsittelytieteissä aloitettiin uusia kehittämishankkeita yhteistyössä alueen yritystoiminnan kanssa.

Lönnrot-instituutti toimi Suomen koordinaattorina Deserve-hankkeessa. Hanke mainittiin esimerkkinä hyvästä hankkeesta Euroopan unionin Aluepolitiikka-tiedonannossa. Instituutissa valmistui Oulussa 2000–2006 toteutetun kaupungin, yliopiston ja ammattikorkeakoulun hanketoiminnan loppuarviointi. Ylä-Savon korkeakouluasiamiestoiminnan tulos toteutui Innostuva ja Oppiva Itä-Suomi-hankkeessa, jonka yhteydessä kehitettiin yrityslähtöistä korkeakouluh-

teistyötä ja innovaatiopalveluja.

Mittalaitelaboratoriolle asetetut määrälliset tavoitteet saavutettiin suurimmalta osalta. Toiminta painotui edellisvuosien mukaisesti optisen spektroskopian, mikroaaltojen ja SPR:n kehittämiseen ja soveltamiseen laboratoriossa.

Biotekniikan laboratoriossa vahvistettiin elintarvikkeisiin ja maidon biotekniikkaan sekä kaivannaisteollisuuden liittyvää tutkimusta. Biotekniikan laboratorio sai yliopiston tunnustus-palkinnon ansiokkaasta yhteiskunnallisten palvelutehtävien hoitamisesta Oulun yliopistossa. Biosensorihankkeessa työskenteli seitsemän ulkomaalaista tutkijaa.

Liikuntateknologian yksikkö vakiinnutti toimintaansa Snowpoliksessa saadessaan ensimmäisen professuurinsa. Uusin toimija alueella on Center for Wireless Communications (CWC).

Pääsyoepäivänä 6.6.2007.

TAPAHTUMIA

4.1.2007 Syrjäisen seudun rooli bioenergia-alalla – halkoja vai high techiä -seminaari Eero Sipilän sali, Lönnrot-instituutti

31.1. Eduskunnan varapuhemies Sirkka-Liisa Anttilan luento ja vierailu, Martti Helan sali, Opettajankoulutusyksikkö

6.2. Palma-hankkeen seminaari; Keskustelutilaisuus Kainuun elinkeino- ja innovaatiopalveluista, Lönnrot-instituutti

9.2. Kajaanin kaupungin, Sotkamon kunnan ja Oulun yliopiston yhteistyösopimuksen allekirjoittaminen

21.2. Martti Helan Kajaaniin tulon 80-vuotiskonsertti, Martti Helan sali, Opettajankoulutusyksikkö

27.2. Johtaja Martti Pallarin (Suomen Yrittäjät) vierailu ja yrittäjyyskasvatustyösuunnittelu, Opettajankoulutusyksikkö

28.2. Maakuntakirjaston kunniakirja ansiokkaasta suomalaisen kulttuurin edistämistyöstä varhaiskasvatuksen opiskelijoille, Opettajankoulutusyksikkö

11.4. Arktiset aromit ry:n ja Opetushallituksen tutkintotoimikunnan vierailu, Biotekniikan laboratorio

15.–18.4. Bottom Rules -hankkeen opintomatka norjalaisille ja ruotsalaisille kollegoille, Lönnrot-instituutti

18.4. Alueellisen kulttuuritoiminnan mahdollisuudet -seminaari, Kulttuuriteollisuuden koulutus, Opettajankoulutusyksikkö

18.4. Publiikki

24.4. Kulttuuriyrittäjyysseminaari, Senioriakatemia

27.4. Yliopistokeskuksen johtaja, professori Juhani Suortille akateemikon arvo (Russian Academy of Pedagogical and Social Sciences)

28.4. Kajaanin kampus -lehti 10 vuotta

11.5. Flooran päivän juhla, yliopistokeskus, Akava-Kainuu ja ammattikorkeakoulu

22.5. Yliopistokeskuksen uuden johtokunnan ensimmäinen kokous, Snowpolis

4.6. Ympäristöministeri Paula Lehtomäen tutustuminen yliopistokeskuksen laboratorioihin, Mittalaitelaboratorio

11.6. Mittatekniikan keskuksen (MIKES) vierailu Biotekniikan laboratoriossa

13.6. Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan vierailu Biotekniikan laboratoriossa

25.6. Kansanedustaja Merja Kyllösen vierailu yliopistokeskuksen laboratorioissa

5.7. Eduskunnan sivistysvaliokunnan vierailu Kajaanin yliopistokeskuksessa

6.8. Kauppa- ja teollisuusministeri Mauri Pekkarisen vierailu yliopistokeskuksessa

14.–22.8. Tuoksuvalmuska tutuksi -illat Vaala, Kajaani, Sotkamo ja Kuhmo

22.8. Vesa Linnamo liikuntabiologian professori, Liikuntateknologian yksikkö (JY), Snowpolis

22.8. Valtiosihteeri Risto Volanen ja kansanedustaja Aila Paloniemi tutustuivat yliopistokeskuksen toimintaan

24.8. Kajaanin korkeakoulurakenteen selvitysmieheksi professori Jorma Rantanen

25.8. Jyväskylän yliopiston hallituksen kokous, Snowpolis

25.–26.8. Kajaanin yliopisto-opiskelijoiden aloitus 10. kertaa Rehjansaaressa

27.8. CWC Kainuussa – laadukasta tutkimusta ja moniulotteista yhteistoimintaa -esittelytilaisuus, Snowpolis

4.9. Yliopistokeskuksen työvuoden avajaiset

14.9. Ensimmäinen Osaava Pohjois-Suomi -ohjelmasuorituksen allekirjoitus

24.–26.9. Kiinalaisvieraita Hangzhousta (Zhejiang University of Finance and Economics)

27.9. Kylien palvelut ja palvelukeskukset Ruotsissa, Skotlannissa ja Suomessa – Deserve-hankkeen kansainvälinen lopputapaaminen, Lönnrot-instituutti

9.–10.10. Kaksi kampusta -korkeakoulutapahtuma, yliopiston ja AMK:n kampukset

11.–13.10. Vaasan kielikyllyn juhlaseminaari Vaasassa, Opettajankoulutusyksikkö

12.10. Publiikki

9.11. Elintarvikepäivä, Kaukametsä, Kajaani, Biotekniikan laboratorio

9.–10.11. Opekatti Messut 2007 – opetusalan messut, Sotkamo, Aikuis-koulutus ja Oulun lääninhallitus

30.11. Opetusministeriön ylijohtaja Sakari Karjalainen tutustui yliopistokeskukseen

12.12. Biosensors and applications -seminaari, Biotekniikan laboratorio

14.12. Täydennyskoulutus kainuulaisten opettajien käsitysten valossa -väitöstilaisuus, Eija Heikkinen, Martti Helan sali, Opettajankoulutusyksikkö

18.12. Rehtori Svetlana Bondyrevan vierailu (Moscow Psychological-Social Institute)

TUTKIMUS

Biotekniiikan laboratoriossa uusina tutkimusaiheina olivat marjamehufraktioiden vaikutus bakteerien kasvuun, sähkökemialliset biosensorit ja nanokomposiittimateriaalien soveltuvuustutkimus biosensoreihin.

Mittalaitelaboratorion tutkimusryhmät jatkoivat toimintaansa kuudella sovellusalalla: paperi ja massa, mekaaninen puu, langaton instrumentointi, ympäristötekniikka ja liikuntatekniikka; lisäksi yksikössä toimi pääasiassa kuvankäsittelytekniikkaa soveltava fotoniiikkatiimi. Ympäristö- ja liikuntamittaukset ovat vielä ylösajovaiheessa, mutta pontevasti vahvistumassa. Langattoman instrumentoinnin tutkimus joutui epävarmuuden tilaan, koska VTT:n toimintaa Kajaaniissa supistettiin. Liikuntateknologian tiimi muutti syksyllä Vuokatin Snowpolikseen sovelluskentälleen.

Mittalaitelaboratoriossa tutkimushankkeita oli kaikkiaan 20: perusrahoitustyyppinen ESR/EAKR-hanke, osaamiskeskushanke, kuusi Measurepolis-hanketta ja 12 Tekes-hanketta. Kajaanin kaupungin tukirahaa on voitu käyttää sekä omarahoitusosuutena yhteisrahoitteisissa hankkeissa että perusrahoituksena, jota ilman MILA ei selviäisi. Sotkamon kunta on rahoittanut liikuntateknologian tutkimustoimintaa.

Tietojenkäsittelytieteiden Kajaanin yksikön tutkimuskohteina ovat ohjelmistoliiketoiminta ja organisaatioprosessit. Ohjelmistoliiketoiminnan tutkimuksessa keskitytään uuden

liiketoiminnan synnyttämiseen alueellisesta näkökulmasta sekä ohjelmistojen tuotteistamiseen, myyntiin ja markkinointiin. Tuotteiden käytettävyyden huomiointi nähdään osaksi laadukasta tuotekehitystä. Kajaanin yksikön CreaTol-projektissa rakennetussa käytettävyydelaboratoriossa keskitytään tietoteknisten so-

Consortium of Experience, Learning and Cultural Development) käynnistyi hyvin. Yksikkö on osallistunut konsortion monitieteisen tohtorikoulutuksen toteuttamiseen. Siellä tapahtuvaa tutkimusta ovat rahoittaneet muun muassa Suomen Akatemia ja Tekes.

vellusten käytettävyyden suunnittelu- prosessien ja tuoteversioiden käytettävyyden tutkimukseen ja analysointiin. Prosessilaboratorio CreaProc keskittyy organisaattoristen prosessien tutkimukseen ja analysointiin.

Kajaanin opettajankoulutusyksikön erillisten kansainvälisesti merkittävien tutkimushankkeiden yhdistäminen Kokemuksen, oppimisen ja kulttuurisen kehityksen tutkimusyksiköksi (Kajaani Research

Lönnrot-instituutin toiminnassa painottuvat aluekehitys, maaseutu, bioenergia, Venäjä ja raja-alueet. Yksikössä toteutettiin sekä paikallisia, valtakunnallisia että kansainvälisiä tutkimus-, arviointi- ja kehittämishankkeita. Tutkimus Kainuun maahanmuuttajien työelämävalmiuksista ja koulutustarpeista valmistui.

Liikuntateknologian yksikkö järjesti Vuokatissa yhdessä Liikuntatieteellisen seuran ja Vuokatin urheiluopiston kanssa Kuntotestauspäivät 12.–13.4.2007.

Maisteriksi ja diplomi-insinööriksi Kajaanista

Tutkintoon johtavaa koulutusta Kajaanin yliopistokeskuksessa toteuttavat yksiköt kuuluvat alansa tiedekuntiin: liikuntateknologian koulutusohjelma Jyväskylän yliopiston liikunta- ja terveystieteiden tiedekuntaan, opettajankoulutusyksikkö Oulun yliopiston kasvatustieteelliseen tiedekuntaan ja tietojenkäsittelytieteiden laitoksen Kajaanin yksikkö luonnontieteelliseen tiedekuntaan.

Kajaanin yliopistokeskuksessa voi suorittaa kasvatustieteen tai filosofian maisterin (KM/FM) tutkinnon perustutkintokoulutuksessa: luokanopettajan, varhaiskasvatuksen (lastentarhanopettajan), liikunnan aineenopettajan, ruotsin kielen kielikyly- ja aineenopettajan sekä matematiikan aineenopettajan pätevyudet. Lisäksi muuntokoulutuksena järjestetään kuvataideopettajan (Virt@) ja kulttuuriteollisuuden maisteriohjelmaa.

Tietojenkäsittelytieteissä voi suorittaa filosofian maisterin tutkinnon (FM) ohjelmistotuotannon tai ohjelmistoliiketoiminnan suuntautumis-

vaihtoehdossa. Lisäksi yliopistokeskuksessa järjestetään sähkötekniikan DI-koulutusta (DIKO) Mittalaitelaboratoriossa sekä Vuokatissa Jyväskylän yliopiston alaista liikuntateknologian muuntokoulutusta.

Sähkötekniikan osaston (STO:n) Mittalaitelaboratoriossa antamassa DI-muuntokoulutuksessa alkoi lyhyt tauko vuoden puolivälissä. Edellinen projekti päättyi, mutta uutta MIDI-projektia on valmisteltu hyvässä yhteishengessä STO:n kanssa. Muuntokoulutuksessa oli 13 opiskelijaa, joista 2 suoritti DI-tutkimuksen. Laboratorioon sijoitettujen STO:n professorin ja assistentin opetustyö jatkui tauotta diplomityöntekijöiden ohjauksena pääasiassa fotonikkatiimissä.

Kajaanista valmistuivat ensimmäiset erityislastentarhanopettajat yhteistyössä Jyväskylän

yliopiston erityispedagogiikan laitoksen kanssa ja uudet erityisopettajaksi pätevöityvät luokanopettajat valittiin jatkokoulutukseen. Aikuiskoulutus koordinoi maakunnallisesti opetusalan täydennyskoulutusta.

Kulttuuriteollisuuden maisteriohjelma päättyi – suurin osa aloittaneista valmistui

Kulttuuriteollisuuden maisteriohjelma alkoi Kajaanin opettajankoulutusyksi-

kössä 10.1.2005 ja päättyi 21.12.2007. Projekti saavutti tavoitteensa. Koulutus jakaantui kahteen päälinjaan: 1. kulttuuripedagogiseen suuntautumisvaihtoehtoon (OY) ja 2. kulttuuriteolliseen suuntautumisvaihtoehtoon (LaY). Suurin osa 21 opiskelijasta suoritti tutkinnon vuoden 2007 loppuun mennessä. Kaikilla opiskelijoilla on ollut hyvä alaan liittyvä pohjakoulutus ja vuosien työkokemus taiteen, kulttuurin ja opetuksen aloilta. Useat ovat olleet alansa töissä omassa yrityksessään.

Projektsuunnitelman mukaisesti hankkeessa osallistuttiin kainuulaisen ja itäsuomalaisen taiteen ja kulttuurin edistämiseen, tuottamisorganisaatioiden ja yhteistyöjärjestelmien kehittämiseen, yhteistyöhankkeiden aikaansaamiseen, maakuntien välisen taide- ja kulttuuriyhteistyön edistämiseen ja kansainvälisen kulttuuriyhteistyön kehittämiseen.

Avoim yliopisto

Avoim yliopisto toteuttaa Kainuussa ja Ylä-Savossa Oulun yliopiston avoimen yliopiston toimintaa ja Kajaanin opettajankoulutusyksikön mukaisia yliopisto-opintoja. Kasvatustieteelliset ja humanistiset aineet olivat edelleen suosituimpia, mutta tarjonta kattoi myös muiden tiedekuntien opintoja, uutena mm. käsityö/tekstiilityö sekä arkkitehtuurinosaston sisustussuunnittelu. Hoitotieteen väyläopinnot aloitettiin. Avoimen yliopiston opiskelijat tulivat pääsääntöisesti Kainuun alueelta. Opiskelijoita avoimessa yliopistossa oli yhteensä 581. Oulun avoimen yliopiston toiminnan tehostaminen ja yhteistyön kehittäminen yliopistokeskuksen yhteistyöyliopistojen kanssa jatkui vuonna 2007.

Seniorkatemia

Taiteen ja kulttuurin Seniorkatemiaan koulutus- ja kehittämistoiminta aloitettiin 1.1.2007. Yliopistokeskuksen aikuiskoulutuksen ja Ristijärven kunnan yhteistyösopimukseen perustuen toteutettiin Taiteen ja kulttuurin Seniorkatemiaan (2006–2007) sisältyneet yliopistolliset kurssit ja luennot. Lisäksi toteutettiin ESR-rahoitteinen Työllisyyttä ja hyvinvointia edistävä taiteen ja kulttuurin seniorkatemia -hanke.

Tohtoriopintoja Kajaanin kampuksella

Tieteellisen jatkokoulutuksen tarve on tunnistettu Kajaanissa jo 1990-luvulla. Opettajankoulutusyksikössä sitä on toteutettu jo useita vuosia. Kajaanin korkeakouluyksiköiden kehittämisstrategiassa alueellinen jatkokoulutus käynnistettiin vuoden 2002 alussa.

Toiminta jatkuu aikuiskoulutuksen organisoimana alueellisena monitieteisenä tohtorihautomona, jonka tarkoituksena on aktivoida ja rekrytoida tieteellisestä jatko-opiskelusta kiinnostuneita työelämässä olevia

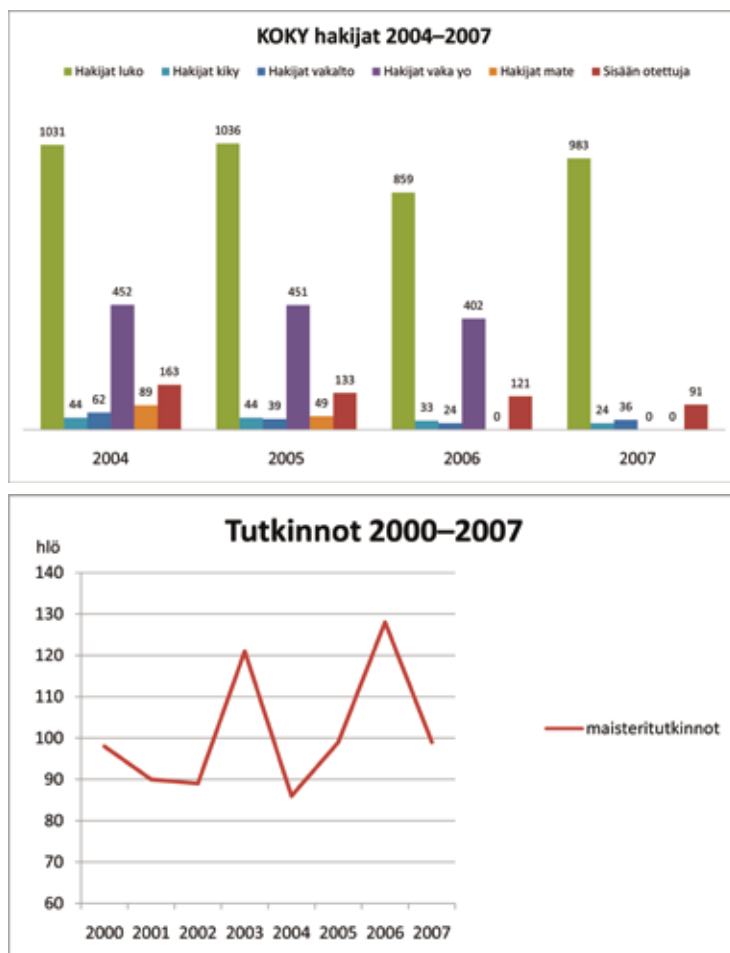
henkilöitä Kainuun ja Ylä-Savon alueella sekä järjestää erilaisia jatko-opiskelun valmennus- ja tukipalveluita tohtoriopintoihin. Jatko-opinnoista kiinnostuneille järjestetään valmennus-, koulutus- ja ohjaustoimintaa ja pidemmälle edenneille jatko-opiskelijoille opintoja tukevia ja täydentäviä kursseja.

Väitöskirjatyön loppuvaiheessa oleville opiskelijoille järjestetään mentoimintaa opinnäytetyön loppuun saattamiseksi. Tohtoriopinnoista kiinnostuneita on yhteensä noin sata, aktiivisemmin jatko-opintoja harjoittavia on 20–30 henkilöä.

YKSIKKÖKATSAUKSET

Opettajankoulutusyksikkö

Professuurit erityispedagogiikkaan ja liikuntakasvatukseen vahvistavat tutkimuksen ja opetuksen laatua ja tulevat edistämään huippututkimuksen uusiutumiskykyä ja kansainvälistymistä yliopistokeskuksessa ja tiedekunnassa.

Kajaanin opettajankoulutusyksikkö säilytti asemansa suosittuna opiskelupaikkana. Yksikköön haki lähes tuhat pyrkijää. Erityispedagogiikan oppiainekoulutusta vahvistettiin järjestämällä yksikön opetus- ja tutkimusvirkoja. Yrittäjyyskasvatuksen toiminta vahvistui. Tietojenkäsittelytieteissä opettajankoulutusyksikkö on tiivistänyt yhteistyötä TOL:n kanssa.

Kansainvälistä toimintaa laajennettiin Yhdysvaltoihin, Kiinaan ja Japaniin. Yksikön yhteistyö Venäjän kasvatus- ja yhteiskuntatieteiden akatemian kanssa vahvistui.

Kajaanin normaalikoulun toiminta nojaa yliopistolliseen tutkimus- ja kehittämissuuntaan. Verkostoituvana opiskelu- ja harjoittelukoulukeskuksena koulu tekee yhteistyötä kenttäkoulujen kanssa työelämän valmiuksien kehittämisessä.

Biotekniiikan laboratorio

Biotekniiikan laboratorion toiminta kohdistui seuraaviin osa-alueisiin: elintarvikkeisiin ja maidon biotekniikkaan liittyvä tutkimus mukaan lukien luonnonmarjojen ja muiden pohjoisen luonnon biomassojen tutkimus, bioanalytiikka ja siihen liittyvä biomittausmenetelmien ja biosensorien kehittäminen, teknologiansiirto, innovaatio- ja yritystoiminnan vahvistaminen sekä bioanalytiikan ja biotekniikan soveltaminen kaivosteollisuuden tarpeisiin. Yhteistyökuviot Kuopion yliopiston kanssa jatkuivat tiiviisti koulutuksen ja hankeyhteistyön merkeissä. Elintarvikebiotekniikan maisterikoulutuksen (Bologna, 2 viimeistä vuotta) suunnittelu on toteutettu ja koulutus on suunniteltu aloitettavan syksyllä 2008, jolloin sisään otetaan 20 opiskelijaa.

Elintarvikealan osaamisen välittäminen on jatkunut Eloa kainuulaiseen elintarvikealan yrittäjyyteen 2007-hankkeen puitteissa, jossa on tehty yhteistyötä noin 20 yrityksen kanssa. Lisäksi on järjestetty koulutusta "Tuoksuvalmuska tutuksi"-illat eri puolilla Kainuuta (osallistujia yli 300 henkeä). Yhteistyönä muiden toimijoiden kanssa on järjestetty Lähiruokamessut ja "Mars markkinoille"-elintarvikepäivä Kajaanissa.

Biotekniiikan laboratorio on mukana

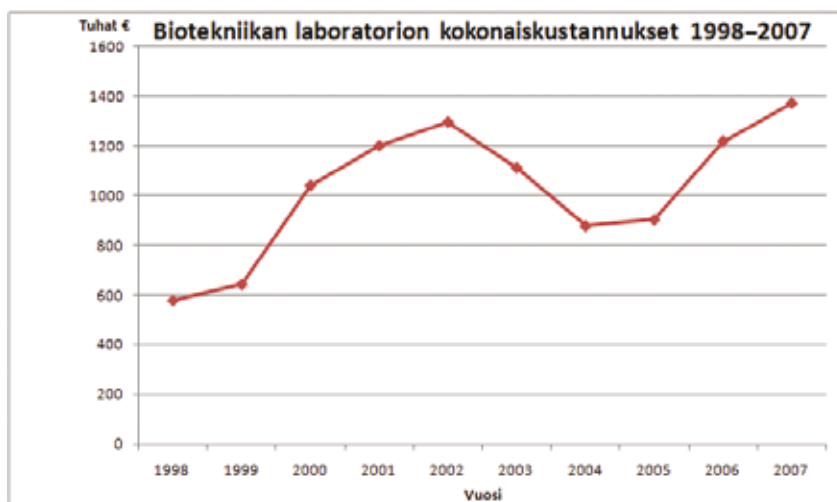

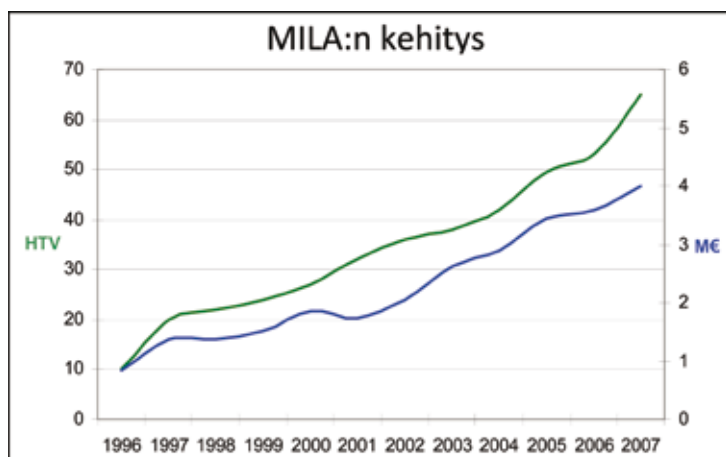
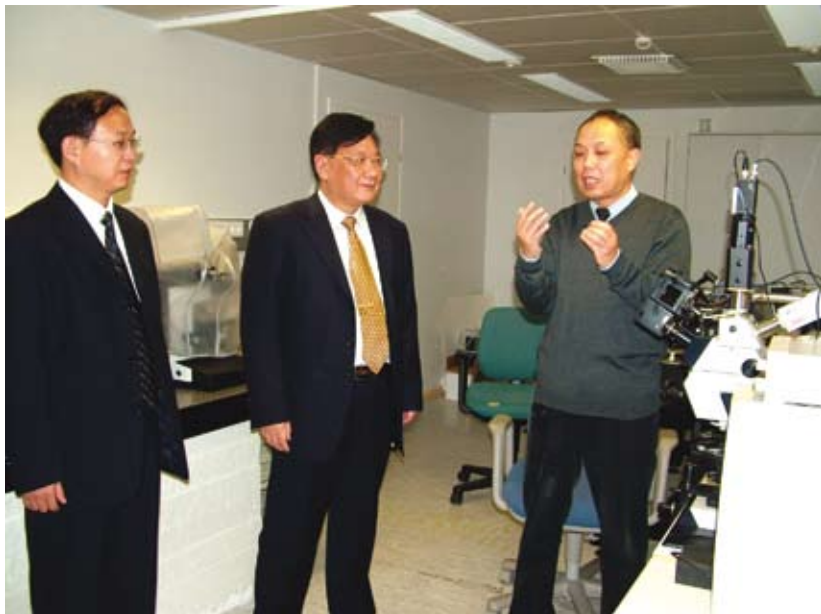
kansallisessa mittaustekniikan osaamiskeskuksessa: Measurepolis-ohjelmassa toimijana sekä johtoryhmässä; laboratoriolle on kansainvälinen hanke suuntautuen ihmisfysiologisiin biomittauksiin. Hankkeessa kotimaisena yhteistyökumppaneina ovat Mittalailaboratorio (MILA) ja VTT Tampere. "Fotosynteesireaktion tehokkuuden optimoiminen valon laadun ja määrän suhteen"-hankkeessa optimoitiin kurkun fotosynteesiä valon määrää, laatua ynnä muita tekijöitä säättämällä. Kasvua onnistuttiin muokkaamaan suotuisampaan suuntaan. Toisessa Te-

kes-hankkeessa vahvistettiin kaivannaisteollisuuteen liittyvää tutkimusosaamista. Hankkeessa hyödynnettiin virtausytometriä kaivannaisteollisuuteen liittyvänä analytiikkateknikkana kehittämällä nopea määritysmenetelmä bakteereille. Marjojen maun voimistamiseen ja muokkaamiseen entsymaattisella käsittelyllä tähdätään Flavour Design -hankkeessa yhteistyössä VTT:n, Turun yliopiston ja MTT:n kanssa. Maitoproteiinin, BLG:n, suotuisaa vaikutusta kalsiumin imeytymiseen tutkittiin.

Laboratoriossa on toteutettu useita yrityslähtöisiä maksupalvelututkimuksia liittyen elintarvikealan tuotekehitykseen. Laboratorion hankkeita ja toimintaa on pyritty saamaan Snowpolis-konseptiin sopivaksi ja sitä tukevaksi. Yksikkö on osallistunut aktiivisesti alueellisiin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin.

Laboratorioon on pystytetty uusia analyysimenetelmiä tutkimus- ja palveluvalmiuden nostamiseksi kasvi- ja marjapuolella (esim. flavonoidit ja antosyaanit). Kapillaarielektroforeesilaitte on testattu proteiininäytteille, kasvinäytteille, marjanäytteille ja kaivosnäytteille sekä ionianalytiikkaan.

Mittalaitelaboratorio

Mittalaitelaboratorion (MILA) toimintaa vuonna 2007 leimasi vahvasti ohjelmakausien vaihtuminen. EU:n uusi kuusivuotinen rakennerahastokausi alkoi. Rahoituspäätöksiä ei kuitenkaan saatu koko vuonna, vaan ensimmäiset päätökset näyttivät lykkääntyvän pitkälle vuoden 2008 puolelle.

Tieteellisen työn tueksi on koottu dosentti- ja professoritiimiä, joihin on saatu talon ulkopuolella päätyötään tekevät dosentit sekä perusteknologiaan optikkaan että pääsovellusalueelle metsäteollisuuteen. Hyvälle alulle saatiin myös ympäristömittausten ja metrologian dosenttien hankinta. Dosenteilta samoin kuin kasvavalla omalta tohtorijoukolta odotetaan vilkasta julkaisutoimintaa osoitukseksi MILA:n tieteellisestä tasosta.

Uusi osaamiskeskusohjelma käynnistettiin; MILA on siinä mukana metsäteollisuuden osaamisklusterissa osana Kajaanin osaamiskeskusta ja ympäristötekniikan klusterissa oululaisen osaamiskeskuksen kautta. Myös uusi Measurepolis-ohjelma käynnistyi, ja MILA:lla oli siinä kuusi hanketta. MILA jatkoi jo vakiintunutta toimintaansa Infotech Oulun Optoelectronics and Measurements -tutkimusryhmässä. Idänkaari-yhteenliittymässä sen jäsenet Oulun, Joensuun ja Kuopion yliopistoista sekä VTT:ltä panostivat erityisesti yhteisten tutkimushankkeiden valmisteluun. Yhteistyö Biotekniikan laboratorion kanssa on ollut lähes päivittäistä, erityisesti SPR-tekniikan tutkimuksessa.

MILA:n alueellinen ja muu yhteiskunnallinen vaikuttavuus kanavoidaan yritysten kautta. Jokaisessa hankkeessa onkin ollut mukana useita yrityksiä – yhdessä MILA:n kanssa tuottamassa ja hyödyntämässä mittaustekniikan osaamista.

Aikuiskoulutus

Aikuiskoulutuksessa korostuivat opetuksen ja kasvatuksen täydennyskoulutukset, työelämän ja koulutuksen tasa-arvokysymykset, työelämän ja työyhteisöjen kehittäminen sekä avoin yliopisto-opetus. Koulutusmuotoja ovat ammatilliset erikoistumisopinnot, pätevyitysmiskoulutukset, arvosanaopetus, täydennys- ja tilauskoulutukset sekä Studia Generalia -luentosarjat, teemaseminaarit ja yleisöluennot.

Aikuiskoulutus koordinoi maakunnallisesti opetusalan täydennyskoulutusta. Koordinoinnin tuloksena toteutettiin opetusalan Opekatti-messut yhteistyössä Oulun lääninhallituksen sivistysosaston ja Kainuun kuntien kanssa.

Moninainen Voima -hanke 2006–2008 (ESR) käynnistyi WomenIT:n toimenpidesuosituksen pohjalta. Työministeriön rahoittamana Equal- ja ESR -hankkeiden konsultointi ja alueelliset koulutustilaisuudet jatkuivat vuonna 2007. Sosiaali- ja terveysministeriön tilaamana käynnistettiin Tasa-arvosuunnittelu käytännöksi (2007–2008) -hanke tavoite 3 -alueella.

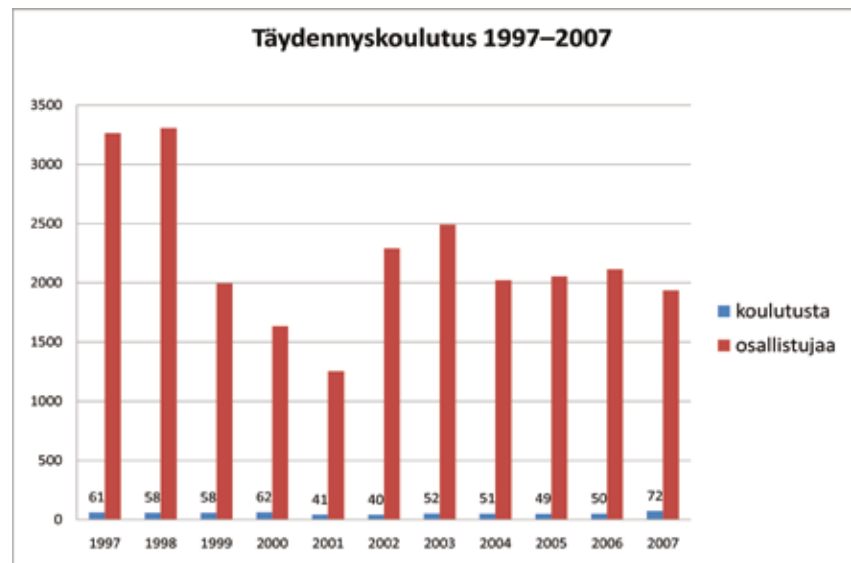
Työelämän ja työyhteisöjen kehittä-

minen jatkui useassa hankkeessa, kuten Kainuun maakuntakuntayhtymän Hyvien työyhteisöjen Kainuu – Tykes -hanke.

Kainuun maakuntakorkeakoulun toimintaa kehitettiin yhdessä Kajaanin ammattikorkeakoulun ja Kainuun kesäyliopiston kanssa.

Täydennyskoulutuksia järjestettiin vuonna 2007 yhteensä 72, joista pit-

käkestoisia oli 39 ja lyhytkestoisia 33. Koulutuspäiviä oli 297. Koulutuksiin osallistui yhteensä 1936 henkilöä ja opetustunteja oli 2066. Edellisvuosien tapaan aikuiskoulutuksen toiminnassa korostuivat pitkäkestoiset koulutukset sekä yhteistyö muiden koulutusorganisaatioiden kanssa.

Tietojenkäsittelytieteiden laitoksen Kajaanin yksikkö

Oulun yliopiston tietojenkäsittelytieteiden laitoksen Kajaanin yksikkö tarjoaa viihtyisän ja nykyaikaisen pienen yksikön opiskelulmapiirin suuren emolaitoksen tarjoamalla opetuksen eduilla. Modernien opetusteknologioiden avulla varmistetaan koko TOL:n opetushenkilöstön osaamisen välittäminen kaikille opiskelijoille. Opiskelijat suuntautuvat opiskeluissaan joko ohjelmistotuotantoon tai ohjelmistoliiketoimintaan. Yksiköstä on valmistunut vuoden 2007 loppuun mennessä 10 opiskelijaa filosofian maisteriksi.

Kajaanin yksikkö tekee yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa niin opinnoissa kuin projekteissakin. 31.9.2007 päättyneessä CreaTol-hankkeessa rakennettiin projektioppimiseen ja yrittäjämäiseen toimintatapaan perustuva oppimisympäristö ja käytettävyysslaboratorio. Projektissa tutkittiin uuden liiketoiminnan synnyttämistä,

markkinointia sekä tuotteistamista. Vuoden lopussa päättyi myös CreaUse-projekti, jonka aikana järjestettiin viisi koulutusjaksoa Kainuun alueen ict-yrityksille. Hankkeessa hyödynnettiin CreaTol-tiloja yritystuotteen testauksessa. Mukana hankkeessa oli kahdeksan alueen yritystä. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla CreaGame-hankkeessa tuotettiin esiselvitysraportti pelimoottoritekniologioista.

Vuonna 2006 käynnistyneessä CreaProc-hankkeessa tehdään prosessitutkimusta eri yrityksille ja organisaatioille sekä kehitetään prosessitutkimuksen menetelmiä ja teknologioita. Projekteille valmistellaan jatkohankkeita 2008 aikana. TOL:n Kajaanin yksikön tutkimushankkeista muodostettiin CreaTol-tutkimusohjelma.

Liikuntateknologian koulutus

Jyväskylän yliopiston liikuntateknologian muuntokoulutusohjelmaan otettiin opiskelijoita kolmella eri sisäänotolla vuosina 2004–2005, yhteensä 55 opiskelijaa. Koulutukseen hyväksyttävillä opiskelijoilla on ollut tut-

kinto tai lähes valmis tutkinto muuntokoulutukseen soveltuva katsotulta tekniikan ja informaatioteknologian aloilta joko yliopistosta tai ammattikorkeakoulusta. Itse muuntokoulutuksen sisältö perustuu Jyväskylän yliopiston liikuntabiologian laitoksen oppiaineisiin.

Ensimmäinen maisterikoulutushanke päättyi syksyllä 2007, johon mennessä opiskelijoita valmistui vajaa kymmenen. Koulutusta on tavoitteena jatkaa uudella samankaltaisella hankkeella.

Myös tohtorikoulutus on ollut Vuok-

katissa käynnissä jo useamman vuoden ajan, alkaen 2005. Tavoitteena on, että ensimmäiset tohtorit valmistuisivat vuonna 2010. Tällä hetkellä käynnissä olevien viiden väitöskirjaprojektin aiheina ovat hiihto, mäkihyppy, sotilaan fyysinen kuormittuminen ja ikääntyneiden tasapainokontrolliin vaikuttavat tekijät. Tohtorikoulutusohjelma tuo merkittävää alan tutkimusta Snowpolikseen Vuokatin alueelle ja toimii laadukkaan kansainvälisen tutkimustoiminnan selkärangana liikuntateknologian kehityksessä Vuokatissa.

Näillä toimilla uskotaan päästävän ohjelmalle asetettuihin tavoitteisiin joiden tavoitteena on pyrkiä 1) tuottamaan Kainuun maakuntaan ja Oulun lääniin ammattitaitoista liikuntateknologista osaamista, 2) kehittää liikuntateknologista yrityslähtöistä tutkimusta Snowpolis-ympäristössä ja 3) synnyttää alueelle pysyvää kansainvälistä tutkimustoimintaa.

Lönnrotin lähde Kajaanin syksyisessä jokimaisemassa.

Vuonna 2007 Lönnrot-instituutissa toteutettiin useita yksittäisiä hankkeita sekä laajoja ohjelmia ja teema-arvioita, kuten Oulussa 2000–2006 toteutetun kaupungin, yliopiston ja ammattikorkeakoulun hanketoiminnan sekä Etelä-Karjalan tavoite 2 -ohjelman loppuarvioinnit. Aluetutkimuksen alalla tehtiin esimerkiksi tutkimukset Kainuun maahanmuuttajien työelämävalmiuksista

ja koulutustarpeista, Elinkeinollisen osaamisen vahvistamisesta Paltamon ja Vaalan kunnissa, käynnistettiin Kainuun koulutuksen ja tutkimuksen kehittämistarpeiden ennakointitutkimus sekä jatkettiin tutkimusta palveluista syrjäisillä maaseutualueilla (PALMA). Instituutti osallistui jäsenenä Northern LTSE-platform -tutkimusverkoston toimintaan, Oulu–Kajaanin kehittämisvyöhyke-hankkeen johtoryhmään ja toimi puheenjohtajana vyöhykkeen Osaamisen kehittäminen toimintalinjalla.

Maakunnallinen Kylässä-hanke päättyi. Hanke tuotti kyläsuunnitelmat 100 kainuulaisen kylän alueelle. Deserve-hanke päättyi syksyllä kansainväliseen Sotkamossa pidettyyn loppuseminariin, jonka teemana olivat kylien palvelut ja palvelukeskukset. Puuenergian käyttöä edistävä Kainuun Tulipasilli-hanke jatkui. Instituutissa laadittiin

bioenergian teemaohjelma vuosille 2008–2010 ja aloitettiin ohjelmaa koordinoiva bioenergian teemahanke.

Kulttuurihistorian alalla tehtiin Vienan Karjalan kyläkalmistoja koskevia kenttätöitä sekä laadittiin aihetta koskevaa julkaisua. Samoin osallistuttiin Vienan reitti -hankkeeseen (Kainuusta Vienan Karjalaan – kulttuuri- ja luontomatkailun esiselvitys) yhteistyössä Kainuun maakunta -kuntayhtymän, Kainuun Museon, Kainuun ympäristökeskuksen sekä venäläisten osapuolten kanssa. Hankkeessa käytiin muun muassa neuvottelu- ja maastokäyntimatalla Kostamuksessa, Vuokkiniemessä ja Kivijärven kylässä elokuussa 2007.

Lönnrot-instituutti

Kirjasto

Tilasuunnittelu ja yhteistyö ammattikorkeakoulun kanssa jatkuivat edelleen Kajaanin yliopistokeskuksen kirjastossa. Kirjasto pystyi henkilökunnan joustavuuden ja osittaisten sijaisjärjestelyjen ansiosta säilyttämään normaalit aukioloajat ja myös tiedonhankinnan opetus järjestettiin normaalisti, vaikka kirjastossa olikin lähes vuoden kestänyt vajeus henkilöstössä.

Tiedonhankinnan opetusta annettiin 113 oppituntia 575 opiskelijalle ja tiedonhakuja tehtiin 317. Paikallislainoja annettiin 17 801. Kaukolainoja saatiin 131 (lisäksi yhteislainakirjat), ja lähetettiin muille kirjastoille 286. Kirjoja hankittiin yhteensä 747 nidettä (näistä ostettuja 440), lisäksi MILA:n ja Kajaanin TOL:n käsikirjastoihin luetteloihin 108 uutta nidettä. Paperimuotoisia aikakauslehtiä tilattiin 115 vuosikertaa, minkä lisäksi saatiin 26 vuosikertaa ilmaislehtiä. Varastoista poistettiin 253 vuosikertaa.

Rehtorin asettama tilaryhmä alkoi

suunnitella kirjasto- ja arkistotilojen järjestämistä Kajaanin yliopistokeskuksessa. Tiedonhankinnan opetusta ja asiakkaiden työskentelymahdollisuuksia kirjastossa parantaa käsikir-

jasto-opetustilaan syyskuussa saatu kuuden yleisökoneen ATK-luokka. Yhteislainauskokeilu yliopiston kirjaston ja Kajaanin AMK:n kirjaston välillä jatkuu edelleen.

Korkeakouluasiamies

Ylä-Savossa Kajaanin yliopistokeskuksen yliopistojen yhteisen korkeakouluasiamiehen toiminnan yksi välietappi saavutettiin vuoden vaihteessa, kun toimintaa rahoittanut Innostuva ja Oppiva Itä-Suomi (INNO-STU) -hanke päättyi. Itä-Suomen lääninhallituksen ja Euroopan sosiaalirahaston rahoittamassa INNO-STU -hankkeessa lähtökohtana oli kehittää innovaatio- ja korkeakoulupalveluiden saatavuutta alueilla, joilla ei ole omaa yliopistoa. Alueilla on paljon innovaatiopotentti-

aalia, mutta innovaatioaktiivisuus on vähäistä, joten aktivointia innovaatio-toimintaan tarvitaan myös julkiselta puolelta. Pk-yrityksistä suurin osa ei osaa käyttää kehittämisyritysten, kuntien ja korkeakoulujen tarjoamia innovaatiopalveluita, tai heillä ei ole resursseja lähteä viemään eteenpäin innovaatioaihoitaan. Korkeakouluasiamies yhteistyössä Ylä-Savon Kehitys Oy:n aluekehittäjien kanssa on pyrkinyt aktivoimaan yrityksiä innovaatiotoimintaan kiertäen yrityksissä

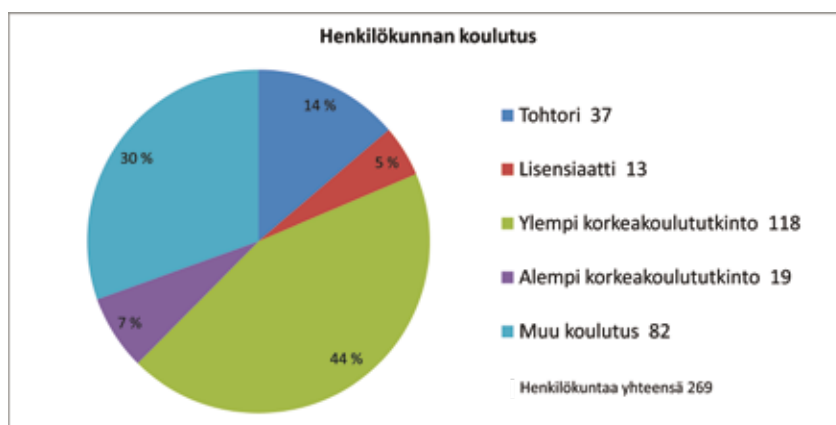
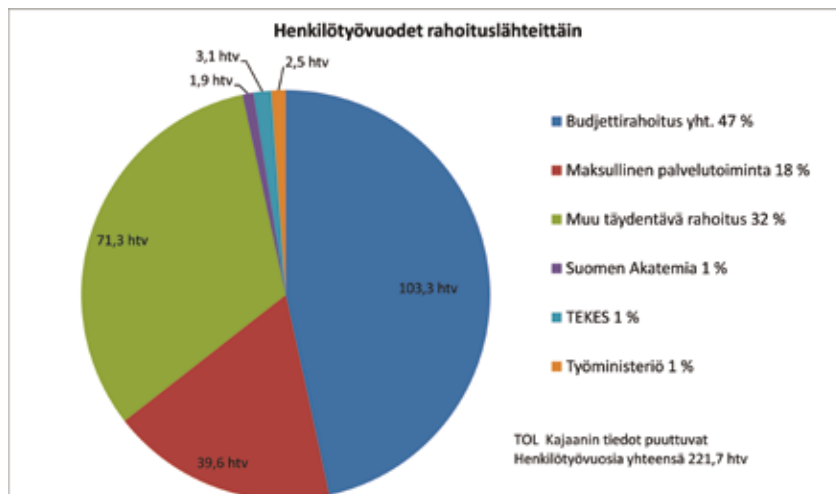
ja tarjoten heille korkeakouluverkoston ja alueemme innovaatiopalveluiden tuomaa tukea innovaatioprosesseissa.

INNO-STU -hankkeen päätöseminaarissa 11.12.2007 Kuopiossa esiteltiin vuosien 2006 ja 2007 tuloksia. Tulokset kertoivat toiminnan kehittymisestä oikeaan suuntaan. Lisäksi kehitettiin uusia palvelumalleja korkeakouluasiamiehen toimintaan sekä parannettiin korkeakouluverkoston avulla tarjottavia innovaatiopalveluita yrityksille. Hankkeen aikana löydettiin 162 innovaatioaihoita, tehtiin 89 toteutettavuusselvitystä ja käynnistettiin 39 T&K -hanketta, joista syntyi 15 uutta innovaatiota (2 vientikauppaa). Hankkeen päättyttyä korkeakouluasiamiestoiminta jatkuu normaalisti ja hankkeen aikana opitut uudet toimintatavat ja tuotetut palvelut otetaan käyttöön tehostamaan alueen korkeakoulu- ja innovaatiopalveluita.

RESURSSIT

Henkilöstö

Kajaanin yliopistokeskuksessa noudatetaan Oulun yliopiston henkilöstöhallinnon ohjelmia ja ohjeita. Kehittämiskeskustelut käytiin yksiköittäin henkilökunnan kanssa. Valtion palkkausjärjestelmän käyttö vakiintui. Opetus- ja tutkimushenkilöstön virkarakennetta on tarkasteltu yliopiston hallituksen päätöksen perusteella.

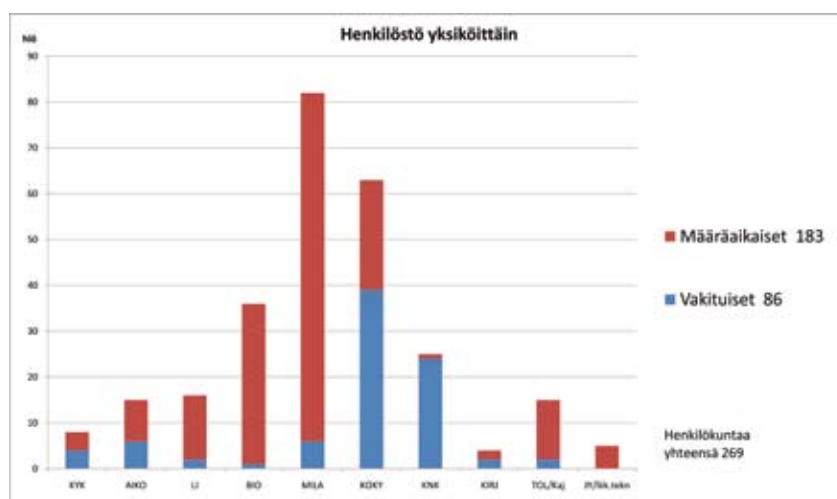
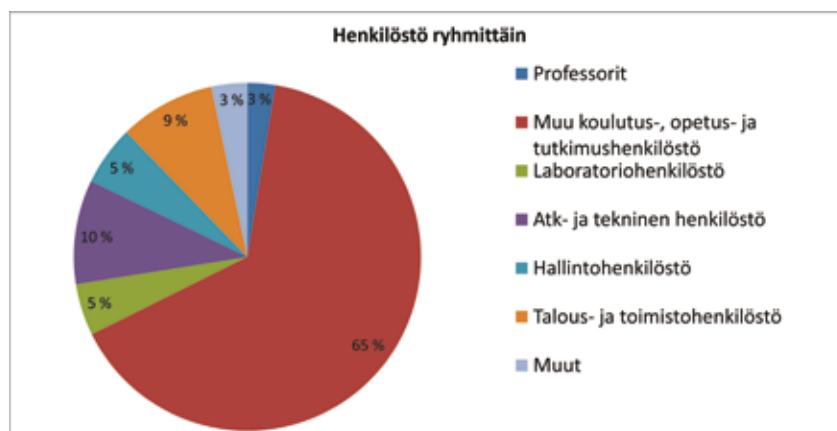
Yliopistokeskuksessa tehtiin noin 230 henkilötyövuotta. Palveluksessa oli 269 henkilöä eri pituisissa virkatau- tai työsuhteissa. Liikuntakasvatuksen professuurin virantäyttö siirtyi kuululle vuodelle. Erityispedagogiikan professuurin, sijoituspaikka Kajaani, täyttö eteni mutta päätökset jäivät vuodelle 2008. Biotekniikan laboratorion tutkimusjohtajan viran muuttamista professuuriksi esitettiin. Jyväskylän yliopiston liikuntateknologian koulutukseen nimitettiin liikuntabiologian professori ajalle 1.9.2007–30.6.2012. Professuureja oli yliopistokeskuksen toiminnassa yhteensä 10.

Määräaikaisten palvelussuhteiden osuus (68 %) yliopistokeskuksessa on edelleen liian suuri ja palkkaus on täydentävän rahoituksen varassa (53 %). EU-ohjelmien rahoituspäätösten viivästymisen takia henkilöstön palvelussuhteet ovat olleet valitettavan

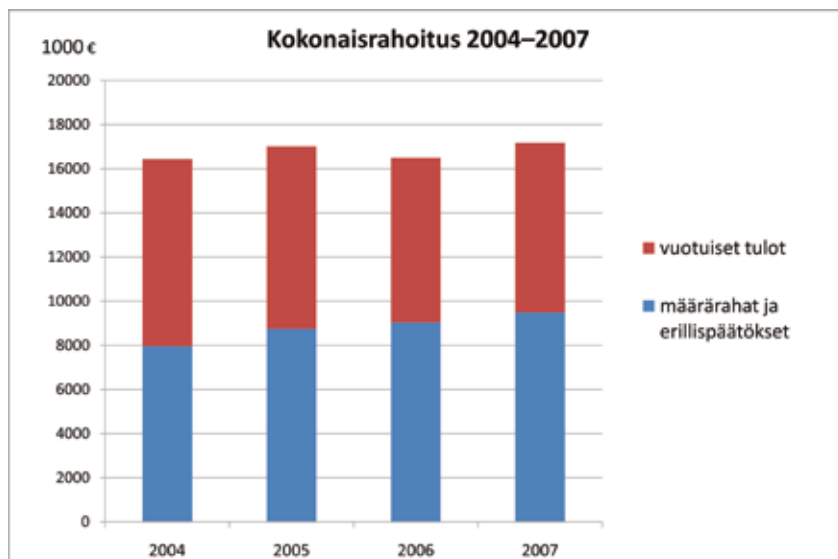

lyhyitä. Tuottavuusohjelman ja palvelukeskuksen aloittamisen aiheuttamia muutoksia on pyritty ennakoimaan muun muassa koulutuksella ja työnohjauksella, lisäksi kolme henkilötökuukautta on suunnattu henkilöstön työhyvinvointiin. Virkistyspäivää retkeilyn merkeissä on vietetty kerran lukukaudessa ja järjestetty erilaisia juhla- ja muita tilaisuuksia henkilöstölle ja opiskelijoille. Työpaikkaliikuntaan on saatu yliopiston tukea aikaisempaa enemmän. Yliopistokeskuksen oman työhyvinvointi- ja kriisisuunnitelman teko aloitettiin.

Henkilökunnasta ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 63 % ja tohtorin tutkinnon suorittaneita 14 %.

Talous

Kajaanin yliopistokeskuksen kokonaisrahoitus kohosi 17 M€:oon. Kokonaisrahoitus kasvoi neljällä prosentilla edellisvuodesta. Täydentävän rahoituksen osuus oli 51,8 % ja budjettirahoituksen osuus 48,2 % kokonaisrahoituksesta. Täydentävään rahoitukseen sisältyi tuloperusteista rahoitusta noin 7,6 M€ ja määrärahoina saatua erillisrahoitusta noin 1,1 M€ siirtyneet määrärahat huomioon ottaen. Koko Oulun yliopistolla täydentävän rahoituksen osuus oli 32,2 % ja budjettirahoituksen osuus 67,8 % kokonaisrahoituksesta. Yliopistokeskuksen osuus Oulun yliopiston täydentävästä rahoituksesta oli 14,3 %. Oulun yliopiston OPM:n hallinnonalan rahoituksesta (budjetti- ja erillisrahoitus) yliopistokeskuksen saama osuus on ollut vain 5,2 %.

Oulun yliopisto solmi viisivuotisen sopimuksen (2007–2012) Kajaanin kaupungin kanssa Mittalaitelaboratorion ja tietojenkäsittelytieteiden rahoituksesta sekä Sotkamon kunnan kanssa Biotekniikan laboratorion rahoituksesta. Sopimukset tuovat vaikutusta toimintaan.

Tulorakenne nojaa vahvasti yhteisrahoitteiseen toimintaan, koska tuloista 88 % muodostuu yhteisrahoituksesta. Maksullisen palvelutoiminnan osuus on 10 % ja muut tuotot 2 % tuloista. Suurin osa täydentävästä rahoituksesta tuli muilta valtion laitoksilta muun muassa Tekesiltä, eri ministeriöiltä ja TE-keskukselta sekä kunnilta ja kuntayhtymiltä EU-rahoituksena ja sen kuntaosuuksina. Ilahduttavaa oli, että yliopistokeskukseen saatiin Suomen Akatemian rahoitusta. Jyväskylän yliopiston liikuntateknologian koulutus

Yliopistokeskuksen kehittämisen määrärahojen käyttö yhteensä vuonna 2007

OPM:n erillispäätösten mukaan

	käytettävissä €	v. 2007 käytetty €	siirtyy v. 2008 €
mr. v. 2005	89475,35	89475,35	0
mr. v. 2006	195044,81	156043,85	39000,96
mr. v. 2007	500000,00	278179,46	221820,54
yhteensä	784520,16	523698,66	260821,50

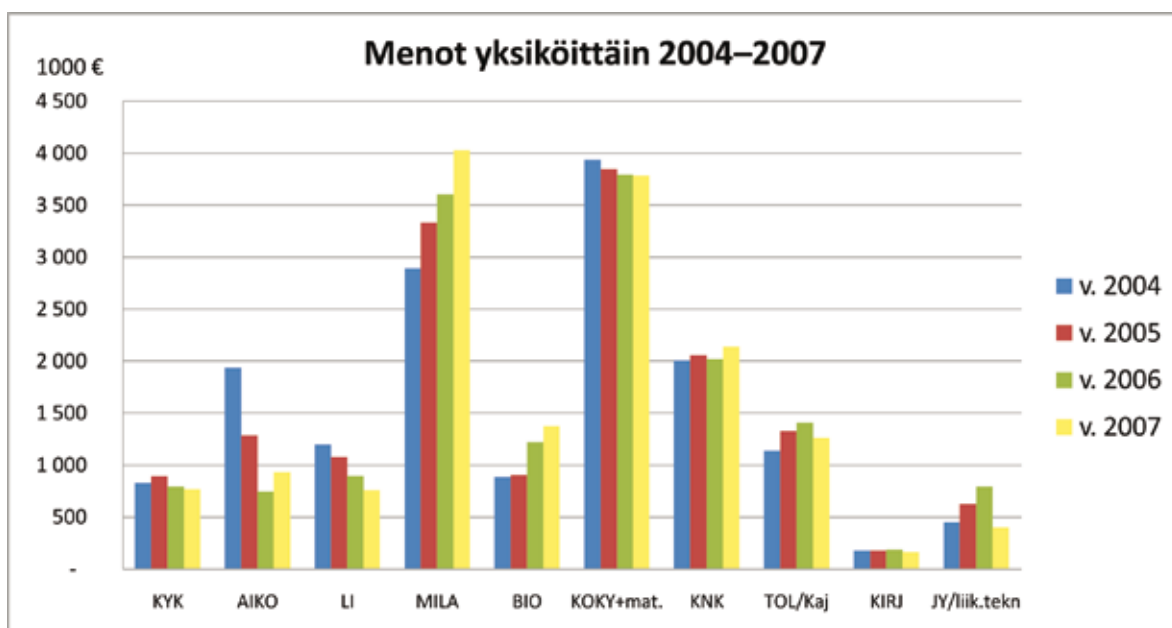
toimi 0,4 M€:n täydentävällä rahoituksella. Siirtosaamisia on vajaat 1,8 milj. euroa lähinnä EU-rahoitteisista hankkeista eli noin 23 % tulojen määrästä. Siirtosaamisten määrä on

kuitenkin vähentynyt 0,9 M€ edellisvuodesta. EU-rahoitteiset hankkeet ovat pääosin päättyneet vuoden 2007 aikana, mutta osa niistä on saanut jatkoaikaa vuoteen 2008. Uuden ohjel-

makauden rahoituspäätöksiä ei saatu vuoden 2007 aikana.

Yliopistokeskuksen menot olivat noin 15,7 M€. Menoista kohdistuu rahoitusmuodoittain katsottuna budjettirahoitteisiin ja erillispäätöksillä saatuihin määrärahoihin 52 %, tilivirastojen väliseen rahoitukseen 29 %, yhteisrahoitteisiin 14 % ja maksulliseen toimintaan noin 5 %. Menorakenteessa painottuvat henkilöstökulut, jotka olivat 67 % kokonaismenoista, matkakulut 4 %, palvelunostot 7 % ja vuokrat 11 %. Yliopistokeskuksen menot (OY) olivat noin 7,7 % Oulun yliopiston kokonaismenoista (ilman alv:a). Menojen määrä on jo neljän vuoden ajan ollut noin 15,5 M€:n tuntumassa. Määrärahoja on säästetty ja varauduttu EU-rahoituksen viivästy- miseen ja vähenemiseen. Keskimäärin budjettirahoitusta siirtyi seuraavalle vuodelle 9,2 %.

Yksiköittäin tarkasteltuna täyden- tävällä rahoituksella toimivat Mitta- laitelaboratorio (ml. sähköos.) 95,2 %, Biotekniikan laboratorio 90,0 %, Lönn- rot-instituutti 83,2 % ja aikuiskoulutus 80,9 %. Budjettirahoitukseen nojaavat normaalikoulu 99,3 %, kirjasto 96,7 %, yliopistokeskuksen yhteiset toimin- not 82,2 % ja opettajankoulutusyksik- kö 86,9 %. Euromääräisesti Mittalaitelaboratorio (ml. sähköos.) on yliopis- tokeskuksen suurin yksikkö 4,3 M€: lla, toisena opettajankoulutusyksikkö 3,9 M€:n kokonaisrahoituksellaan ja kolmantena normaalikoulu 2,2 M€:lla.

Tilat

Vuoden 2006 lopussa valmistuneen yliopistokeskuksen tilaselvityksen perusteella aloitti uusi rehtorin nimeämä työryhmä työnsä kirjasto- ja arkistotilojen järjestelemiseksi. Kirjastoon suunnitellaan peruskorjausta tehtäväksi vuosien 2009–2010 aikana.

Yliopiston kampuksen tiloja hallinnoi Senaatti-kiinteistöt, kiinteistönhoidosta vastaa ISS ja siivouksen hoitaa SOL. Kampuksella on tiloja 13 359 m² kymmenessä eri rakennuksessa hajallaan, mikä aiheuttaa epäkäytännöllisyyttä ja vajaita käyttöasteita. Tavoitteena on tilojen käytön tiivistäminen. Mittalaitelaboratoriolla on käytössään

Kajaanin Teknologiakeskuksesta vuokrattua tilaa 2 881 m². TOL:n Kajaanin toiminnoilla on 1 606 m² vuokralla Kajaanin kaupungilta. Kajaanihallissa on käytössä liikuntatiloja 1 038 m². Biotekniikan laboratoriolla on vuokrattuna Valion vanhoja tiloja käytössään 637 m². Laboratorion kunnollisten ja ajanmukaisten tilojen tarve on esitetty yliopistolle. Snowpoliksen tiloissa Vuokatissa toimii Jyväskylän yliopiston liikuntateknologian maisterikoulutus ja Mittalaitelaboratorion liikuntateknologian ryhmä.

Tilakustannukset olivat yhteensä noin 1,7 milj. euroa.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Kajaanin yliopistokeskus uudisti aiempia Erasmus-sopimuksia unkarilaisen Nyíregyházi Főiskolan (Nyíregyházan korkeakoulu), liettualaisen Vilniaus pedagoginis universitetasin (Vilnan pedagoginen yliopisto) ja ruotsalaisen Lundin yliopiston kanssa. Uusina Erasmus-kumppaneina aloittivat saksalainen Westsächsische Hochschule Zwickau ja italialainen Università di Roma Tor Vergata.

Erasmus-vaihto perustuu opiskelijoiden ja opettajien sekä muun henkilökunnan vaihtoon korkeakoulujen välillä. Opettajavierailut kestävät 1–2 viikkoa ja opiskelijavaihdot 4–12 kuukautta.

Kiinalaisen Zhejiangin yliopiston (Zhejiang University of Finance and Economics) ja venäläisen Moscow Psychological-Social Institutin kanssa solmittiin henkilökunta- ja opiskelijavaihtoon liittyvät sopimukset.

Biosensoritutkimuksessa kansainvälistä yhteistyötä tehdään isobritannialaisen Cranfield Universityn, italialaisten Università Tor Vergatan ja Università degli Studi di Firenzen sekä tanskalaisen Danish Technology Institutin ja romanilaisen University of Bucharestin kanssa.

Liikuntateknologian yksikön kv-toiminta tapahtuu Jyväskylän yliopiston kautta.

Maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeissa (Deserve, Palma) oli kansainvälisiä yhteistyökumppaneita Ruotsista, Islannista, Norjasta ja Skotlannista. Palma-hankkeessa osallistuttiin kolmen kansainvälisen verkoston toimintaan (Q-Cities, Living Labs, Neebor).

Kansainvälisiä kumppaneita oli kulttuurin ja historian tutkimuksen alalla Englannista, Latviasta ja Venäjältä. Arviointitutkimuksessa osallistuttiin kahteen kansainväliseen arviointitutkimushankkeeseen, EU:n jäsenmaiden maaseutuohjelmien 2007–2013 ennakoarviointiin ja Eurooppalainen arviointiverkosto maaseudun kehittämiseksi vuosina 2007–2013.

Oulun ylioppilaslehti (14/2007) uutisoi Abipäivistä 2007.

Teksti ja kuva Anu Alsta

Kajaanin opettajakoulutusta mainostanut Hanna-Mari Taskinen kertoo, etteivät abit liiemmin esitä hänelle kysymyksiä.

AISTIKASTA ABIPÄIVÄÄ

Ylkkäri poikkesi 14.-15.11. järjestetyille Oulun yliopiston Abipäiville, jossa pohjoissuomalaisille abeille esiteltiin yliopiston toimintaa, koulutustarjontaa sekä opiskelijoiden aine- ja harrastejärjestöjä. Linnanmaan kampuksen keskusaula olikin täynnä jos jonkinlaisia vierä vieren pystytettyjä ständejä. Millä keinoin tulevaisuuden toivoihin sitten pyrittiin vetoamaan? Teimme pistokekeen muutaman koulutusalan ständille ja havaitsimme, että abeja houkutteltaessa on parasta ottaa kaikki aistit käyttöön.

YLKKÄRIN
SUOSIKKI

Kemia:

- + löytyi helposti, keskeisellä paikalla keskusaulassa
- + vertailun paras karkkivalikoima!
- + kemiaan liittyvä rekvisiitta, kuten labramaljat, varmasti vetoavat aiheesta kiinnostuneisiin
- pöydän takana hiljaista porukkaa
- kukaan abeista ei innostunut tekemään vedenpuhdistustehtävää tarkkailuajana

Ympäristötekniikka:

- + löytyi helposti keskusaulasta
- + alan palkkaus- ja sijoittumistaulukko esillä
- + pulmatehtävän kimpussa innokkaita abeja
- karkit vaikeasti tavoitettavissa prosessitekniikan puolella (yhteinen ständi)
- esitteiden jakajat epäaktiivisia: juttelevat keskenään ja tutuilleen

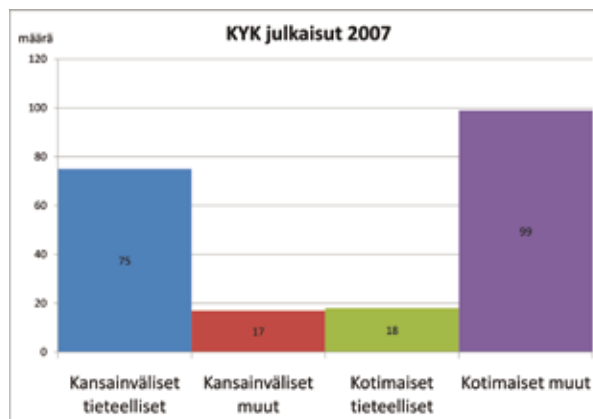
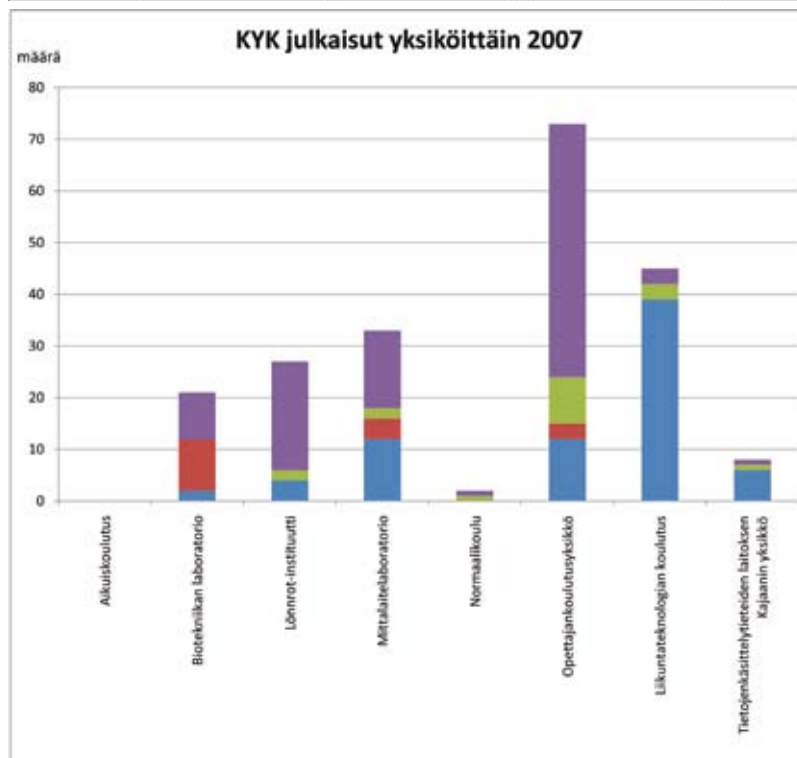
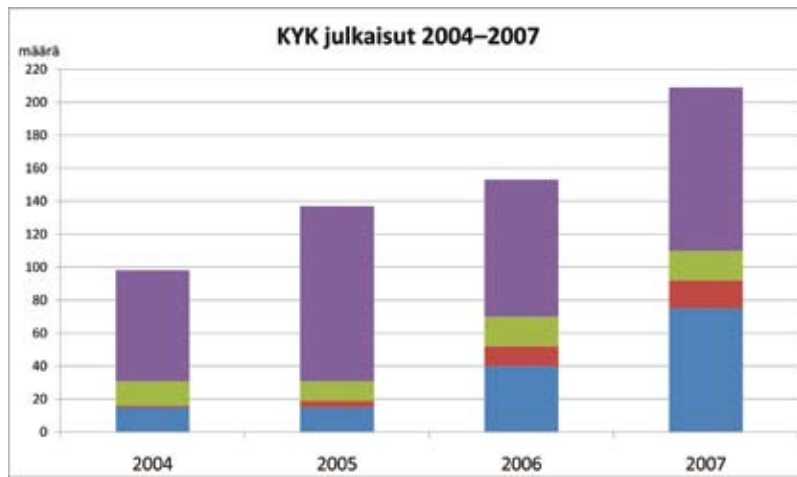
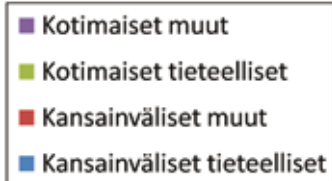
Kajaanin opettajakoulutus:

- + värikkäitä askarreltuja julisteita
- + vertailun äänekkäin porukka, otti hyvin kontaktia yleisöön
- + jaossa herkullisen vihreitä lukuja, kyniä, Kajaanin karttoja
- + onnistunut naapurustovalinta: akustinen orkesteri & laulua (by Mukavat)
- + mahdollisuus harrastaa minigolfia
- syrjässä

JULKAISUT

Kansainvälisten tieteellisten julkaisujen määrä kasvoi edelleen vuonna 2007. Kajaanin yliopistokeskuksen tutkijat ja opetushenkilökunta tuottivat aiempaa enemmän kansainvälisiä julkaisuja. Vuonna 2007 julkaisuja oli yhteensä 209, joista ulkomailla tai kansainvälisissä tieteellisissä julkaisuisissa ilmestyneitä oli 75 ja kansainvälisiä muita julkaisuja 17.

Kotimaisia tieteellisiä julkaisuja ilmestyi 18 ja kotimaisia muita julkaisuja 99. Julkaisujen määrä on kasvanut edellisistä vuosista, sillä vuonna 2004 kokonaisjulkaisumäärä oli 110, vuonna 2005 140 ja vuonna 2006 170. Kansainvälisten julkaisujen määrä on kasvanut yliopistokeskuksen aloitusvuodesta yli 50 julkaisulla sekä kotimaisten lähes viidelläkymmenellä.

JOHTOKUNTA JA ORGANISAATIO

Kajaanin yliopistokeskuksen johtokunta vuosille 2007–2009

Puheenjohtaja:

Kajaanin yliopistokeskuksen johtaja, professori **Juhani Suortti**

Varsinaiset jäsenet:

Professori Hannu Soini, Oulun yliopisto, Kasvatustieteiden tdk
 Professori Jouni Similä, OY, Luonnontieteellinen tdk, matemaattisten tieteiden laitos
 Professori Timo Mäkikallio, OY, Lääketieteellinen tdk
 Professori Risto Myllylä, OY, Teknillinen tdk, sähkö- ja tietotekniikan osasto
 Kehittämisasiantuntija Soili Makkonen, Joensuun yliopisto
 Vararehtori Timo Tiihonen, Jyväskylän yliopisto
 Professori, varadekaani Atte von Wright, Kuopion yliopisto, Luonnon- ja ympäristötieteiden tdk
 Vararehtori Jukka Mäkelä, Lapin yliopisto
 Lehtori Anneli Pönkkö, Kajaanin yliopistokeskus, henkilökunta
 Opiskelija Emilia Helle, Kajaanin opettajankoulutusyksikkö, Opela ry
 Koulutustoimialan johtaja Anssi Tuominen, Kainuun maakunta -kuntayhtymä
 Sivistosjohtaja Risto Brunou, Kajaanin kaupunki
 Tulosaluejohtaja Mervi Widgren, Savonia-ammattikorkeakoulu, Iisalmen yksikkö
 Johtaja Martti Artama, Metso Automation Oy
 Toimitusjohtaja Mauri Kemppainen, Ebsolut Oy

Henkilökohtaiset varajäsenet:

Hallintopäällikkö Mikko Isohanni
 Professori Keijo Väänänen
 Professori Timo Jämsä
 Professori Olli Silven
 Tutkimuspalvelupäällikkö Jari Ratilainen
 Erikoissuunnittelija Toivo Takala

Dosentti, erikoistutkija Anja Lapveteläinen
 Hallintojohtaja Juhani Lillberg
 Suunnittelija Tuula Honkanen
 Opiskelija Sohvi Sundqvist
 Yrittäjyysvalmentaja Olli Leppänen
 Rehtori Arto Karjalainen
 Kaupunginjohtaja Martti Harju
 Tuotekehityspäällikkö Arvo Rahikkala
 Yrittäjä Tuula Uitto-Korhonen

Organisaatio

Johtoryhmä ja esittelijät

Johtoryhmä:

Juhani Suortti
Jouko Käsmä
Ari Heiskanen
Juha Kalliokoski
Vesa Linnamo
Jouni Ponnikas
Arja Poranen
Vesa Virtanen

Esittelijät:

Anja Hongisto
Risto Hyvönen
Jouko Käsmä
Timo Mauno
Vuokko Tolonen-Junttila
Juha Vartiainen

tehtävä:

professori, johtaja, johtokunnan puheenjohtaja, KYK
kehitysjohtaja (vs.), KYK
professori, yksikön esimies, TOL
tutkimusjohtaja, yksikön esimies, MILA
professori, yksikön esimies, LT
erikoistutkija, yksikön esimies, LI
suunnittelija, yksikön esimies, AIKO
tutkimusjohtaja, yksikön esimies, BIO

tehtävä:

amanuenssi, henkilöstöasiat
kehityspäällikkö, tietohallinto
kehitysjohtaja (vs.), suunnittelu, kehittäminen, koordinointi
suunnittelija, tutkintohallinto ja opintoasiat
taloussuunnittelija, talousasiat
lehtori, kansainväliset ja viestintäasiat

YHTEYSTIETOJA

Kajaanin yliopistokeskus

Hallintopalvelut

Seminaarinkatu 2
PL 51, 87101 Kajaani
(Käyntiosoite: Satamakatu 3)
Puh. (08) 632 4611 (vaihte)
Faksi (08) 632 4631
Sähköposti: etunimi.sukunimi@oulu.fi
www.kajaaninyliopistokeskus.oulu.fi

Kampuksella sijaitseva toiminta:

Kajaanin opettajankoulutusyksikkö

www.kajaaninyliopistokeskus.oulu.fi/koky
Luokanopettajien koulutus
Varhaiskasvatuksen koulutus
Lastentarhanopettajan tutkinnon tai LTO-kelpoisuuden sisältävän kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon suorittaneiden maisterin tutkintoon johtava koulutus
Matematiikan aineenopettajien koulutuskokeilu
Kulttuuriteollisuuden ja -tuotannon koulutuskokeilu
Ruotsin kielen kielikylpyyn painottuva koulutuskokeilu
Virt@III-kuvataideopetuksen maisteriohjelma etä- ja monimuoto-opiskeluna
Kajaanin normaalikoulu
IS-Center
SkillLab

Aikuiskoulutus

Faksi (08) 632 4820
www.kajaaninyliopistokeskus.oulu.fi/aikuiskoulutus
www.kajaaninyliopistokeskus.oulu.fi/koulutus/avoin
Eriyisluokanopettajien pätevyitysmiskoulutus luokanopettajille (JY)

Lönnrot-instituutti

Faksi (08) 632 4820
www.kajaaninyliopistokeskus.oulu.fi/lonnrot

Kirjasto

Faksi (08) 627 139
www.kajaaninyliopistokeskus.oulu.fi/kirjasto

Muulla sijaitseva toiminta:

Biotekniikan laboratorio

Salmelantie 43
88600 Sotkamo
Puh. (08) 6332 1312, faksi (08) 6332 1313
www.kajaaninyliopistokeskus.oulu.fi/bio

CWC

Snowpolis
Kidekuja 2
88610 Vuokatti
Puh. (08) 6178 682, faksi (08) 6178 681

Korkeakouluasiamies

Haukisaarentie 2, 74101 Iisalmi
Puh. 044 785 6812, faksi (017) 255 6644
www.savonia-amk.fi/iitu/tk/kkam

Liikuntateknologian koulutusohjelma Vuotech (JY)

Snowpolis
Kidekuja 2
88610 Vuokatti
Puh. (08) 617 8642, faksi (08) 617 8641
Liikuntateknologian muuntokoulutus
www.jyu.fi/sport/laitokset/liikuntabiologia/study/study6/vuotech
Liikuntateknologian tutkimusryhmä (OY/MILA)
Snowpolis, Kidekuja 2, 88610 Vuokatti
Puh. 044 514 0116

Mittalaitelaboratorio

Teknologiapuisto 127
87400 Kajaani
(Käyntiosoite: Kehräämöntie 7)
Puh. (08) 614 9610, faksi (08) 614 9615
www.mila.oulu.fi
DIKO-Sähkötekniikan DI-koulutus (muuntokoulutus)

Tietojenkäsittelytieteiden laitos Kajaanin yksikkö

Linnankatu 6
PL 51, 87101 Kajaani
Puh. (08) 632 4611 (vaihte), faksi (08) 632 4881
www.tol.oulu.fi/kajaani
Ohjelmistotuotannon suuntautumisvaihtoehto
Ohjelmistoliiketoiminnan suuntautumisvaihtoehto

TOIMITUSTIEDOT

Toimituskunta

Juhani Suortti
Ari Heiskanen
Anja Hongisto
Juha Kalliokoski
Jouko Käsmä
Vesa Linnamo
Jouni Ponnikas
Arja Poranen
Outi Vaattovaara
Vesa Virtanen

Toimittajat

Juha Vartiainen
Marjo Hotta
Tuula Nygård
Vuokko Tolonen-Junttila
yliopistokeskuksen viestintäryhmä

Graafinen suunnittelu

Lauri Sonny

Kuvat

Kajaanin yliopistokeskuksen kuva-arkistot
Sirpa Filppula
Heikki Rytkölä
Lauri Sonny
Jouni Taponen
Joona Taskila
Juha Vartiainen

Kirjapaino

Kajaanin kirjapaino
Kajaani 2008

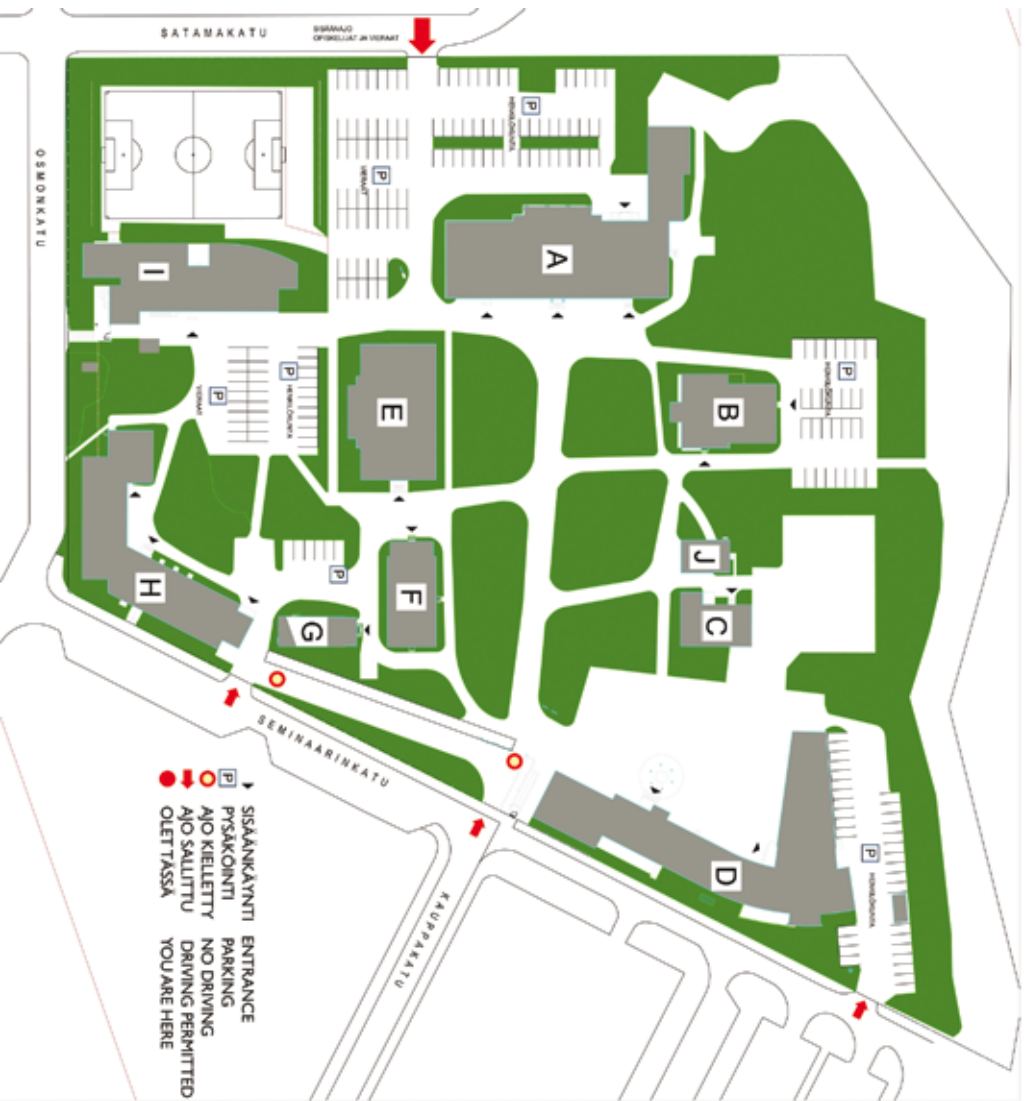
ISSN 1797-4814

KAJAANIN YLIOPISTOKESKUS

Kajaani University Consortium

KAJAANIN KAMPUS

Kajaani Campus

A	PÄÄRAKENNUS OPETTAJANKOULUTUSYKSIKKÖ MARTTI HELAN SAU SEMINAARISALI KAHVIOLO YTJS	A	MAIN BUILDING DEPARTMENT OF TEACHER EDUCATION MARTTI HELA HALL ACADEMIC AND CLASSROOM FACILITIES CAFE STUDENT HEALTH
B	HALLINTO	B	ADMINISTRATION
C	SILMU	C	SILMU EARLY CHILDHOOD DEVELOPMENT
D	NORMAALIKOULU	D	TEACHER TRAINING SCHOOL
E	KIRJASTO	E	LIBRARY
F	PUUTYÖT	F	WOODWORK
G	METALLITYÖT	G	METAL WORK
H	INTERI LÖNNROTINSTITUUTTI AJKUSKOULUTUS JA AVOIN YLIOPISTO KAINULIN KESÄYLIOPISTO RAVINTOLA PEDAKOOKKI	H	INTERI LÖNNROT INSTITUTE CONTINUING EDUCATION AND OPEN UNIVERSITY SUMMER UNIVERSITY CAMPUS RESTAURANT PEDAKOOKKI
I	INTELLI IS-CENTER JA SKILLAB MUSIIKKI EERO SIRILÄN SAU AHTI SONNISEN SAU	I	INTELLI IS-CENTER AND SKILLS LAB MUSIC FACILITIES EERO SIRILÄ AUDITORIUM AHTI SONNINEN AUDITORIUM
J	AUTOTALIT	J	GARAGE